

det store Naboland? Veed det ikke, at den nationale Rørelse i Belgien, som har nogen „folkelig“ Betydning, er flamsk, at Sproget, Folkesproget er ifærd med majsomt at arbejde sig frem til en Litteratur, at det har en Mangfoldighed af Besværigheder at overvinde for at naae op til at blive erkjendt endog blot for ligeberettiget med den fransk-walloniske Strømning, der har Overvægten hos de dannede Classer i Befolkningen og vil holde de flamske Elementer nede? Veed det ærede Mindretal ikke dette, saa skulde det være vaersomt med at plukke Exempler sammen fra Forhold, der ere saa forskjelligt fra vore ... (Høgsbro: Jo, det veed jeg nok!). Og veed det det, saa er det i høi Grad utilberligt, at det ikke i Betænkningen har ladet indflyde et lille Ord til Veiledning om, at der er denne høist væsentlige Forskjel tilstede mellem Belgiens Tilstand og vor egen. Derjom der skulde blive Tale om i Belgien at indrette et offentligt Theater med den Opgave at virke for det flamske Sprog og for en mulig tilkommende flamsk dramatisk Litteratur, saa vilde det sikkerlig ikke blive en communal Institution i Brüssel, men en Statsinstitution for hele Kongeriget. Hvad er det Theater i Brüssel, hvorom der tales her? Det ærede Mindretal af Udvalget har gjort sig den virkelig høist overflødige Uleilighed og os den ligeaa overflødige Bekostning at lade aftrykke paa 8—9 Sider en Contract, som er afsluttet om Brüssels store Theaters Overdragelse til en Entrepreneur, en Contract, af hvilken de ni Tiendedele ere fuldstændig ubrugelige, og ingen Oplysning give os; men der er i den et Par enkelte Ting, der tale saa høit imod Sammenligningen, at jeg ikke har kunnet begribe, hvorledes noget af de ærede Medlemmer har kunnet læse den paa Tryk uden strax at sige til sig selv: „Ead os for Guds Skyld undertrykke den suarest muligt, thi den vilde blive aldeles ødelæggende for os, naar den kommer ind for Thinget!“ Der staaer saaledes i 23de Artikel af denne Contract, at Entreprenuren skal give Opera, Syngespil og Balletter, men nogen anden Art Stykker maa han ikke lade spille uden Magistratens Tilladelse. Her er altsaa Tale om et

Theater, som skal spille Opera, Syngespil og Ballet, men som ikke maa røre Skuespil uden Magistratens særlige Tilladelse. Og dette Theater er det, der opstilles som en gyldig Parallel for vort, som et Exempel for vor Scene. Kan der tænkes noget mere urigtigt end dette at opstille som Monster for os Noget, der efter sin Grundlov er forhindret fra at beskæftige sig med det, som er vort Theaters væsentlige Opgave, Gjengivelsen af den nationale dramatiske Litteratur. (Zahle: Det er en Misforstaaelse!). Nei, det er virkelig ingen Misforstaaelse; det staaer saa tydeligt, som Ord overhovedet kunne staae, Side 14 i Betænkningen, at Entreprenuren ikke vil kunne spille nogen anden Art af Stykker uden Ministerens Tilladelse, og skulde man i den Henseende nære nogen videre Tvivl, oplyser den 26de Artikel, der nævner, hvilke Kræfter der skulle findes ved Theatret, tydeligt nok, at Skuespil findes ikke paa dette Theater. Jeg veed nu ikke, om noget af de ærede Medlemmer af Mindretallet nogenstunde i sit Liv har været i Brüssel, om de have seet Comedie i Brüssel. Jeg har været i det Tilfælde. Jeg har ikke været meget længe i Brüssel, men jeg har dog alt i alt tilbragt henved 14 Dage der og har vel været en 6 til 8 Gange i Byens forskjellige Theatre. Jeg har ogsaa været i det store Theater, det store „Théâtre de la Monnaie“, som det kaldes, hvor der gives Opera, og jeg maa bevidne, at de Forestillinger, jeg har bivaanet der, ikke i nogen Henseende have kunnet gjøre Krav paa andet end at være blot og bar Forlystelse. Den Trup, der spiller paa Grand Théâtre de la Monnaie, engageres for hver Saison af den paagjældende Leder af Foretagendet; han har iaar disse og det næste Aar hine i sit Personale, omtrent ligesom de italienske Impreszarier, der af og til komme hertil om Vinteren, de have stiftende Selskaber, med hvilke de i nogen Tid give Forestillinger, saa godt det lader sig gjøre, men som aldrig kunne naae Afrunding og Fuldhed i Udførelsen, fordi det aldrig er de samme Kræfter, som i længere Tid virke sammen. Det undrer mig nu, at de ærede Medlemmer have kunnet oversee dette,